

Uchwała Rady Wydziału BiOŚ
nr 7 z dnia 19.01.2018 r.

**Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia
na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu
Śląskiego**

Spis treści

Definicje i skróty

- I. Monitorowanie skuteczności osiągnięcia efektów kształcenia
  1. Monitorowanie wyników weryfikacji efektów kształcenia
  2. Monitorowanie procesu dyplomowania (wybór seminariów, przebieg procesu dyplomowania, praca dyplomowa i jej recenzje)
  3. Praktyki zawodowe
- II. Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi
  1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym
  2. Doroczne spotkanie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku studiów poświęcone jakości kształcenia
  3. Doroczne spotkanie z doktorantami poświęcone jakości kształcenia
  4. Doroczne spotkanie ze studentami kierunku studiów poświęcone jakości kształcenia
- III. Doskonalenie programu kształcenia
- IV. Zapewnianie jakości kadry dydaktycznej
  1. Ocena prowadzenia zajęć dydaktycznych
  2. Hospitacje zajęć dydaktycznych
    - 2.1. Hospitacje doskonalące umiejętności dydaktyczne
    - 2.2. Hospitacje kontrolujące warsztat dydaktyczny
  3. Minimum kadrowe
- V. Infrastruktura i zasoby dydaktyczne
  1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa służąca realizacji procesu kształcenia
  2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- VI. Wsparcie doktorantów i studentów w procesie uczenia się
  1. Wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności doktorantów i studentów
  2. Wspieranie prowadzenia badań naukowych, publikowania lub prezentacji wyników oraz uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej
  3. Wspieranie działań mających na celu przygotowanie doktorantów i studentów do wejścia na rynek pracy lub dalszej edukacji
  4. Motywowanie doktorantów i studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania i uczenia się oraz prowadzonych badań
  5. Informowanie doktorantów i studentów o możliwościach wsparcia oraz jego zakresie, w tym o pomocy materialnej
  6. Rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez doktorantów i studentów
  7. Monitorowanie obsługi administracyjnej doktorantów i studentów
- VII. Publikowanie informacji
- VIII. Doskonalenie WSZJK
- IX. Ocena jakości kształcenia na Wydziale w roku akademickim
- X. Podmioty WSZJK
  1. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia
  2. Kierunkowe Zespoły Zapewniania Jakości Kształcenia
  3. Zespoły Pomocnicze przy KZZJK

Definicje i skróty:

Uniwersytet – Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wydział – Wydział Biologii i Ochrony Środowiska

Kierunek – każdy z prowadzonych na Wydziale kierunków studiów z uwzględnieniem profilu i stopnia

SZJK – System Zapewniania Jakości Kształcenia

WSZJK – Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia na WBiOŚ

UZJK - Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia

WZJK - Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia

KZZJK – Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia

ZZJK SD – Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia na Studiach Doktoranckich „Advanced Methods in Biotechnology and Biodiversity”

MRSS – Międzywydziałowa Rada Samorządu Studenckiego Nauk Matematyczno-Przyrodniczych

WRSD – Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów

CINiBA – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka

I. Monitorowanie skuteczności osiągania efektów kształcenia

1. Monitorowanie wyników weryfikacji efektów kształcenia

1. KZZJK w oparciu o dane statystyczne z systemu USOS dokonuje analizy wyników weryfikacji efektów kształcenia (zaliczeń, egzaminów i ocen końcowych modułów), sprawdzając w szczególności, czy występują sytuacje, gdy średnia ocen z danej weryfikacji efektów kształcenia dąży do wartości skrajnej (2,0 lub 5,0).
2. Wyniki analizy KZZJK przekazuje WZJK i Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów.
3. Prodziekan w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości:
  - 1) odbywa rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem przeprowadzającym weryfikację efektów kształcenia;
  - 2) dokonuje lub zleca przeprowadzenie analizy wykorzystywanych narzędzi weryfikacji efektów kształcenia, w szczególności w zakresie ich poprawności, adekwatności i zgodności z właściwym opisem modułu i sylabusem;
  - 3) nakazuje pracownikowi podjęcie działań w zakresie udoskonalenia narzędzi weryfikacji efektów kształcenia, udoskonalenia sylabusu zajęć lub przedstawienie propozycji stosownych zmian treści programowych w ramach prowadzonego modułu.

2. Monitorowanie procesu dyplomowania (wybór seminariów, przebieg procesu dyplomowania, praca dyplomowa i jej recenzje)

W ramach monitorowania procesu dyplomowania prowadzi się następujące działania:

1. KZZJK podczas dorocznych spotkań ze studentami porusza kwestie sposobu wyboru pracowni dyplomowych oraz seminariów. Informacje o możliwych nieprawidłowościach, zgłaszanych przez studentów, problemach lub sposobach udoskonalenia tego procesu przekazywane są WZJK i Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów.
2. Weryfikacja efektów kształcenia zakładanych do realizacji w ramach seminarium oraz pracowni dyplomowej odbywa się poprzez analizę prac dyplomowych, dotyczącą w szczególności:
  - 1) osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia;
  - 2) jakości weryfikacji tychże efektów poprzez oceny i ewentualne recenzje, w tym w zakresie występowania związku między jakością pracy dyplomowej, a średnią ocen ze studiów uzyskanych przez studenta, a także porównania istotności różnic między pracami, które uzyskały skrajne oceny;
  - 3) adekwatności zastosowanych w ramach procedury dyplomowania metod weryfikacji

efektów kształcenia.

3. Corocznie do weryfikacji wybiera się co najmniej 20% prac dyplomowych powstałych w danym roku na danym kierunku. Wyboru prac dokonuje KZZJK w porozumieniu z Pomocniczym Zespołem ds. analizy prac dyplomowych, przy zapewnieniu reprezentacji prac z wszystkich realizowanych seminariów dyplomowych.
4. Analizy prac dyplomowych dokonują samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni, wchodzący w skład Pomocniczego Zespołu ds. analizy prac dyplomowych, powołani przez Dziekana Wydziału.
5. Osoby przeprowadzające analizę sporządzają protokół z wykorzystaniem formularza określonego przez UZJK (załącznik 1) i przekazują go odpowiedniemu KZZJK.
6. KZZJK dokonuje analizy protokołu i jej wyniki przekazuje WZJK i Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów.
7. Wyniki analizy prac dyplomowych dyskutowane są na spotkaniu WZJK.

3. Praktyki zawodowe

1. Za zapewnianie właściwej jakości praktyk studenckich odpowiedzialny jest wyznaczony przez Dziekana Wydziału opiekun praktyk, który dba w szczególności o to, by studenci odbywali praktyki w podmiotach umożliwiających zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla danego kierunku studiów.
2. Opiekun praktyk zobowiązany jest pozostawać w kontakcie ze studentami i gromadzić informacje o zgłaszanych przez nich problemach związanych z odbywaniem praktyk w danym podmiocie.
3. Gdy z informacji opiekuna praktyk wynika, że dany podmiot nie gwarantuje zadowalającego poziomu merytorycznego praktyk lub właściwej opieki nad praktykantami, opiekun praktyk winien zwrócić się do Prodziekana ds. kształcenia i studentów z wnioskiem o wstrzymanie kierowania studentów na praktyki do takiego podmiotu.
4. Opiekun praktyk co roku zobowiązany jest dostarczyć KZZJK protokół z analizy ankiet dostarczonych przez studentów i pracodawców o odbytych przez studentów praktykach i ewentualnych problemach wynikających z ich realizacji.

II. Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi

1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

1. Współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie kształcenia prowadzi się przede wszystkim w ramach szerszej współpracy realizowanej przez Wydział w ramach spotkań Rad Programowych z interesariuszami zewnętrznymi.
2. Podczas spotkań co najmniej raz w roku Prodziekan ds. kształcenia i studentów we współpracy z przewodniczącym Rady Programowej porusza kwestie istotne dla prowadzonej dydaktyki, w szczególności określone przez UZJK.
3. Przewodniczący Rady Programowej sporządza notatkę ze spotkania zawierającą najważniejsze wnioski, które mogą zostać wykorzystane do doskonalenia programu kształcenia kierunku.

2. Doroczne spotkanie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku studiów poświęcone jakości kształcenia

1. Co najmniej raz w roku akademickim Prodziekan ds. kształcenia i studentów organizuje spotkanie poświęcone jakości prowadzonego kształcenia dla wszystkich pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku studiów.
2. W spotkaniu uczestniczą Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, przewodniczący oraz członkowie KZZJK odpowiedzialni za sprawy kształcenia.
3. Do udziału w spotkaniu zaprasza się Dziekana Wydziału.
4. Podczas spotkania dyskutowane są wszystkie sprawy istotne dla kształcenia na danym kierunku studiów, w szczególności określone przez UZJK.
5. Przewodniczący KZZJK sporządza notatkę ze spotkania zawierającą najważniejsze wnioski, które mogą zostać wykorzystane do doskonalenia programu kształcenia kierunku i przekazuje ją WZJK oraz Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów.

3. Doroczne spotkanie z doktorantami poświęcone jakości kształcenia

1. Co najmniej raz w roku akademickim Kierownik studiów doktoranckich organizuje spotkanie poświęcone jakości prowadzonego kształcenia dla wszystkich doktorantów studiów doktoranckich.
2. Do udziału w spotkaniu zaprasza się Prodziekana ds. kształcenia i studentów, Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia oraz przedstawicieli ZZJK SD.
3. Podczas spotkania dyskutowane są wszystkie sprawy istotne dla kształcenia na studiach doktoranckich, w szczególności określone przez UZJK.

4. Kierownik studiów doktoranckich sporządza notatkę ze spotkania zawierającą najważniejsze wnioski, które mogą zostać wykorzystane do doskonalenia programu kształcenia i przekazuje ją WZJK oraz Prodzikanowi ds. kształcenia i studentów.

4. Doroczne spotkanie ze studentami kierunku studiów poświęcone jakości kształcenia

1. Co najmniej raz roku akademickim przewodniczący KZZJK zaprasza wszystkich studentów danego kierunku studiów na spotkanie poświęcone jakości prowadzonego kształcenia.
2. Do udziału w spotkaniu zaprasza się Prodzikan ds. kształcenia i studentów oraz członków KZZJK.
3. Podczas spotkania dyskutowane są wszystkie sprawy istotne dla kształcenia na danym kierunku studiów, w szczególności określone przez UZJK.
4. Przewodniczący KZZJK sporządza notatkę ze spotkania zawierającą najważniejsze wnioski, które mogą zostać wykorzystane do doskonalenia programu kształcenia kierunku i przekazuje ją WZJK oraz Prodzikanowi ds. kształcenia i studentów.

III. Doskonalenie programu kształcenia

1. Za przygotowanie propozycji doskonalących program kształcenia na danym kierunku odpowiedzialny jest przewodniczący KZZJK.
2. Przy przygotowywaniu propozycji doskonalenia programu kształcenia bierze się pod uwagę w szczególności:
  - 1) informacje o zmianach w przepisach prawa przekazywane przez władze Uczelni i Dział Kształcenia;
  - 2) informacje o losach absolwentów udostępniane przez MNiSW oraz dostępne w Biurze Karier;
  - 3) informacje od otoczenia społeczno-gospodarczego pozyskane w ramach spotkań Rady Programowej oraz w ramach bezpośrednich kontaktów pracowników jednostki z otoczeniem, w tym o charakterze nieformalnym;
  - 4) informacje o działaniach wiodących ośrodków krajowych i zagranicznych w zakresie kształcenia na danym kierunku studiów lub kierunkach pokrewnych pozyskane przez władze jednostki w ramach spotkań środowiska danego kierunku oraz przez pracowników jednostki podczas konferencji, staży i wyjazdów oraz kontaktów nieformalnych;

- 5) informacje o skuteczności osiągania efektów kształcenia pozyskane podczas jej monitorowania;
  - 6) informacje od nauczycieli akademickich przekazane podczas dorocznego spotkania poświęconego kształceniu na danym kierunku studiów;
  - 7) informacje od studentów danego kierunku studiów przekazane podczas spotkania poświęconego kształceniu na tym kierunku oraz wyniki ankiety satysfakcji osób kończących studia.
3. Propozycje doskonalenia programu kształcenia konsultowane są z członkami WZZJK oraz pracownikami zaliczanymi do minimum kadrowego kierunku, a następnie wraz z pisemną opinią KZZJK przekazywane Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów, który przedstawia je Radzie Wydziału.

IV. Zapewnianie jakości kadry dydaktycznej

1. Ocena prowadzenia zajęć dydaktycznych

1. Ankieta oceny pracy nauczyciela akademickiego
  - 1) Badania ankietowe przeprowadza się z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety określonego przez Rektora.
  - 2) Ankieta jest anonimowa.
  - 3) Badania ankietowe przeprowadza się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia oraz studiach doktoranckich.
  - 4) Badania ankietowe przeprowadzane są przez sekretarzy wyznaczonych przez Dziekana Wydziału. Sekretarz nie może przeprowadzać badań oceniających jego pracę dydaktyczną.
  - 5) Badanie ankietowe dotyczące każdego nauczyciela akademickiego przeprowadza się przynajmniej raz w roku akademickim w ramach zajęć z co najmniej jednego modułu realizowanego przez danego nauczyciela. Kierownicy katedr określają, w ramach których zajęć dany nauczyciel akademicki będzie oceniany w danym roku. Kalendarium ankietyzacji zatwierdza Prodziekan ds. kształcenia i studentów i przekazuje go sekretarzowi.
  - 6) Badanie ankietowe przeprowadza się w ciągu ostatnich dwóch tygodni, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne prowadzone przez ocenianego nauczyciela akademickiego.
  - 7) Przed rozpoczęciem badań sekretarz zamawia w Biurze ds. Jakości Kształcenia

kwestionariusze ankiet w ilości wystarczającej do przeprowadzenia ankietyzacji w danym semestrze.

- 8) Sekretarze w trakcie przeprowadzania badań starają się zapewnić możliwość wypełnienia ankiety przez jak największą liczbę studentów.
- 9) Wypełnione przez studentów i doktorantów papierowe kwestionariusze ankiet pakowane są do kopert formatu A4. Opis koperty generowany jest z wykorzystaniem aplikacji dostępnej na stronie <https://diotsapps.us.edu.pl> i drukowany lub przyklejany na kopercie.
- 10) Sekretarze, po zgromadzeniu wszystkich kopert z danego semestru, przekazują zaklejone koperty do Biura ds. Jakości Kształcenia.
- 11) Biuro ds. Jakości Kształcenia przeprowadza skanowanie kwestionariuszy, a następnie przesyła indywidualne wyniki do systemu informatycznego oraz przygotowuje raporty ze statystycznymi zbiorczymi opracowaniami wyników.
- 12) Po otrzymaniu wyników ankiety z Biura ds. Jakości Kształcenia, Dziekan, będący dyspozytariuszem danych osobowych, udostępnia indywidualne wyniki ankiety:
  - a) bezpośrednim przełożonym ocenianych nauczycieli akademickich;
  - b) komisji dokonującej oceny okresowej nauczycieli akademickich;
  - c) Pełnomocnikowi ds. Jakości Kształcenia;
  - d) innym wyznaczonym przez siebie osobom lub organom odpowiedzialnym za jakość kształcenia.
- 13) Dane zebrane w ramach badań ankietowych mogą być wykorzystywane wyłącznie w ramach działań prowadzących do poprawy jakości kształcenia na Wydziale. Osoby zaangażowane w proces realizacji badań oraz mające dostęp do indywidualnych wyników ankiet pracowników zobowiązane są do zabezpieczenia danych osobowych oraz zachowania ich w poufności.
- 14) Bezpośredni przełożeni ocenianych nauczycieli dokonują analizy indywidualnych wyników ankiet i przekazują jej wyniki Dziekanowi Wydziału. Z osobami, które otrzymały wyniki istotnie niższe niż średnia Wydziału, Dziekan przeprowadza rozmowy w celu wyjaśnienia sytuacji. Dziekan Wydziału może zarządzić przeprowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez te osoby.

2. Hospitacje zajęć dydaktycznych

Na Wydziale prowadzi się dwa rodzaje hospitacji - hospitacje doskonalące umiejętności dydaktyczne oraz hospitacje kontrolujące warsztat dydaktyczny.

1. Hospitacje doskonalące umiejętności dydaktyczne

- 1) Hospitacje doskonalące umiejętności dydaktyczne służą kształceniu doktorantów i młodszych pracowników dydaktycznych poprzez umożliwienie im obserwowania pracy dydaktycznej doświadczonych nauczycieli akademickich.
- 2) W hospitacjach doskonalących umiejętności dydaktyczne uczestniczą wszyscy doktoranci studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale, co najmniej raz w semestrze.
- 3) Opiekun naukowy lub promotor kieruje doktoranta do hospitowania zajęć prowadzonych w ramach danego modułu przez określonego nauczyciela akademickiego, wyróżniającego się umiejętnościami dydaktycznymi. Zaleca się, aby w trakcie studiów doktoranckich każdy doktorant hospitował możliwie wiele różnych rodzajów zajęć dydaktycznych.
- 4) Doktorant sporządza sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji, z wykorzystaniem formularza opracowanego przez WZJK (załącznik 2).
- 5) Doktorant przekazuje sprawozdanie swojemu opiekunowi naukowemu lub promotorowi oraz Kierownikowi studiów doktoranckich.

2. Hospitacje kontrolujące warsztat dydaktyczny

- 1) Dziekan Wydziału zarządza przeprowadzenie hospitacji kontrolujących warsztat dydaktyczny nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia dydaktyczne w szczególności:
  - a) gdy dany nauczyciel akademicki został po raz pierwszy zatrudniony na Wydziale na umowę o pracę i nie podlegał jeszcze ocenie okresowej. Od przeprowadzania hospitacji można odstąpić, jeżeli dany nauczyciel akademicki posiada duże doświadczenie w prowadzeniu pracy dydaktycznej;
  - b) gdy dany nauczyciel akademicki został podczas oceny okresowej oceniony „negatywnie” z powodu niewłaściwego wywiązywania się z realizacji obowiązków dydaktycznych;
  - c) gdy osoba ta otrzymała ocenę niższą o co najmniej 1 od średniej Wydziału w ankiecie oceny pracy nauczyciela akademickiego;
  - d) gdy z innych źródeł (z odpowiedzi studentów na pytania otwarte w ankiecie oceny pracy nauczyciela akademickiego, ze spotkań ze studentami dotyczących jakości kształcenia oraz z indywidualnych kontaktów ze studentami) otrzymał informacje o możliwym występowaniu istotnych nieprawidłowości w realizacji procesu kształcenia przez daną osobę.

- 2) Hospitacje o których mowa w pkt. a i b przeprowadza się co roku do momentu uzyskania przez danego nauczyciela akademickiego pozytywnej oceny okresowej.
- 3) Hospitacje przeprowadzane są przez Dziekana Wydziału lub wyznaczonego przez niego nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego.
- 4) Hospitacje nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora przeprowadzane są przez Dziekana Wydziału lub wyznaczonego przez niego nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora.
- 5) Nauczyciel akademicki przeprowadzający hospitacje sporządza z nich sprawozdanie z wykorzystaniem formularza określonego przez UZJK (załącznik 3).
- 6) Sprawozdanie z hospitacji nauczyciela akademickiego zostaje przekazane do wiadomości Dziekana, hospitowanemu nauczycielowi akademickiemu oraz jego bezpośredniemu przełożonemu.
- 7) Dziekan Wydziału przeprowadza rozmowy w celu wyjaśnienia sytuacji z nauczycielami, którzy zostali ocenieni negatywnie podczas hospitacji.
- 8) Hospitacje doktorantów prowadzących samodzielnie zajęcia dydaktyczne prowadzone są co najmniej raz w roku.
- 9) Hospitacje doktorantów przeprowadza nauczyciel akademicki wyznaczony przez Kierownika studiów doktoranckich w porozumieniu z kierownikiem katedry, w której doktorant realizuje pracę doktorską.
- 10) Nauczyciel akademicki sporządza sprawozdanie z przeprowadzonej hospitacji doktoranta z wykorzystaniem formularza określonego przez WZJK (załącznik 4).
- 11) Z doktorantami, którzy zostali ocenieni negatywnie podczas hospitacji kierownik katedry w obecności Kierownika studiów doktoranckich przeprowadza rozmowę wyjaśniającą.

3. Minimum kadrowe

1. Prodziekan ds. kształcenia i studentów prowadzi monitoring minimum kadrowego kierunku studiów, w szczególności w zakresie jego stabilności i występowania potencjalnych zagrożeń dla spełniania warunków prowadzenia studiów.
2. Prodziekan ds. kształcenia i studentów prowadzi monitoring stanu kadrowego danego kierunku w szczególności:
  - 1) w zakresie zapewnienia obsady wszystkich zajęć dydaktycznych osobami posiadającymi niezbędne przygotowanie merytoryczne i dydaktyczne, bez

- konieczności powierzania im nadmiernej liczby godzin ponadwymiarowych oraz potencjalnych zagrożeń w tym zakresie;
- 2) w zakresie odpowiedniego dorobku naukowego i dydaktycznego lub odpowiedniego doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią, związanego z prowadzonymi zajęciami posiadanego przez:
    - a) koordynatorów modułów;
    - b) nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego;
    - c) nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na Wydziale w ramach modułów powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi, związanymi z danym kierunkiem studiów, służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych;
    - d) nauczycieli akademickich prowadzących moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela
  - 3) w zakresie uzyskania przez doktorantów, którzy mają samodzielnie prowadzić zajęcia dydaktyczne, zaliczenia z modułu lub modułów zajęć fakultatywnych rozwijających umiejętności dydaktyczne, które przygotowują doktoranta kształcącego się na studiach doktoranckich w uczelni do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego.
3. Wnioski z monitoringu przekazywane są do końca miesiąca maja każdego roku Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów, który bierze je pod uwagę w prowadzeniu polityki kadrowej.

V. Infrastruktura i zasoby dydaktyczne

1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa służąca realizacji procesu kształcenia

1. Za infrastrukturę i zasoby dydaktyczne Wydziału odpowiedzialny jest Dziekan.
2. WZJK w ramach swoich prac zbiera informacje o potrzebach w zakresie infrastruktury i zasobów dydaktycznych zgłaszanych przez pracowników, doktorantów i studentów.
3. Przewodniczący KZZJK przedstawiają na posiedzeniu WZJK w maju informacje o zgłoszonych przez pracowników, doktorantów i studentów postulatach dotyczących infrastruktury i zasobów dydaktycznych, przede wszystkim w zakresie:
  - 1) stanu, nowoczesności i kompleksowości bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz realizacji badań naukowych związanych z tym kierunkiem;
  - 2) infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza

- uczelnia oraz praktyki zawodowe;
- 3) dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopnia jej wykorzystania w procesie kształcenia oraz w badaniach i komunikacji naukowej;
  - 4) udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
  - 5) dostępności infrastruktury, w tym aparatury i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.
4. Na podstawie informacji przekazanych przez KZZJK, WZJK sporządza notatkę o proponowanych zmianach w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej służącej realizacji procesu kształcenia, którą przekazuje Dziekanowi.
  5. Dziekan uwzględnia informacje przekazane przez WZJK przy podejmowaniu decyzji o inwestycjach infrastrukturalnych i remontach.

2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

1. Za dopasowanie zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych do potrzeb dydaktycznych Wydziału odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału we współpracy z Kierownikiem CINIiBA.
2. Przewodniczący KZZJK przedstawiają na posiedzeniu WZJK informacje o zgłoszonych przez pracowników, doktorantów i studentów, podczas organizowanych przez KZZJK spotkań, postulatach dotyczących zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych, przede wszystkim w zakresie dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej o zasięgu międzynarodowym oraz w zakresie dostosowanym do kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów, a także badań związanych z prowadzonymi kierunkami studiów (w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów). Do udziału w tej części posiedzenia WZJK zaprasza kierownika CINIiBA.
3. Na podstawie informacji przekazanych przez KZZJK, WZJK sporządza notatkę o potrzebach w zakresie zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych, zawierającą informacje o najważniejszych problemach i ewentualne sugestie ich rozwiązania, w szczególności listę pozycji brakujących, którą przekazuje Dziekanowi i Kierownikowi CINIiBA.
4. Dziekan i Kierownik CINIiBA uwzględniają informacje przekazane przez WZJK przy podejmowaniu decyzji o inwestycjach w zasoby biblioteczne, informacyjne

i edukacyjne.

VI. Wsparcie doktorantów i studentów w procesie uczenia się

1. Wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności doktorantów i studentów

1. Za wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności doktorantów i studentów odpowiedzialny jest powołany przez Dziekana Wydziału koordynator programów wymiany (np. Erasmus, MOST).
2. Koordynator współpracuje z jednostkami administracji uczelnianej (w szczególności z Biurem Programu Erasmus i Działem Kształcenia) oraz organizacjami doktoranckimi i studenckimi, w szczególności WRSD i MRSS.
3. Nadzór nad działaniami koordynatora sprawuje Dziekan Wydziału.
4. Podczas organizowanych przez KZZJK oraz Kierownika studiów doktoranckich spotkań poświęconych kształceniu ze studentami i doktorantami, porusza się kwestie adekwatności prowadzonych działań w zakresie wsparcia mobilności do ich potrzeb, a ewentualne wnioski KZZJK i Kierownik studiów doktoranckich przekazują WZJK i Dziekanowi Wydziału.

2. Wsparcie prowadzenia badań, publikowania i prezentacji wyników oraz uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej

1. Wsparcie prowadzenia badań doktorantów i studentów odbywa się na trzech następujących płaszczyznach:
  - 1) Za pośrednictwem kół naukowych, których działalność wspierają wyznaczeni przez Dziekana opiekunowie;
  - 2) Poprzez przyznawanie najlepszym doktorantom Indywidualnego Programu Badawczego (IPB), a studentom – Indywidualnego Toku Studiów (ITS), nad którymi czuwają wyznaczeni przez Dziekana opiekunowie;
  - 3) W ramach seminariów dyplomowych.
2. Podczas organizowanych przez KZZJK i Kierownika studiów doktoranckich spotkań, poświęconych kształceniu, z doktorantami i studentami porusza się kwestie adekwatności wsparcia prowadzenia badań do ich potrzeb, a ewentualne wnioski KZZJK i Kierownik studiów doktoranckich przekazują WZJK oraz Dziekanowi Wydziału.

3. Wsparcie działań mających na celu przygotowanie studentów i doktorantów

do wejścia na rynek pracy lub dalszej edukacji

Działania wspierające przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy realizowane są w ramach działalności Biura Karier.

4. Motywowanie doktorantów i studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania i uczenia się oraz prowadzenia badań

Podstawową formą motywowania doktorantów i studentów do osiągnięcia lepszych wyników nauczania i uczenia się oraz prowadzenia badań są stypendia Rektora dla najlepszych studentów, stypendia Rektora dla najlepszych doktorantów, wyróżnienia JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego dla najlepszego absolwenta oraz absolwenta z pasją. Są to działania realizowane i koordynowane na poziomie ogólnouczelnianym. Na poziomie Wydziału istnieje możliwość spersonalizowanego kształcenia i realizacji własnych zainteresowań naukowych studentów w Centrum Tutorów.

5. Informowanie doktorantów i studentów o możliwościach wsparcia i jego zakresie, w tym o pomocy materialnej

1. Za informowanie doktorantów i studentów o możliwościach ich wsparcia i jego zakresie odpowiadają:
  - a) ze strony Wydziału Prodzikan ds. kształcenia i studentów, Kierownik studiów doktoranckich oraz pracownicy Dziekanatu odpowiedzialni za sprawy pomocy materialnej;
  - b) ze strony administracji ogólnouczelnianej Centrum Obsługi Studentów;
  - c) ze strony doktorantów i studentów odpowiednio WRSD i MRSS.
2. Podczas organizowanych przez KZZJK i Kierownika studiów doktoranckich spotkań ze studentami i doktorantami poświęconych kształceniu porusza się kwestie adekwatności prowadzonych działań informacyjnych do ich potrzeb, a ewentualne wnioski KZZJK i Kierownik studiów doktoranckich przekazują Prodzikanowi ds. kształcenia i studentów.

6. Rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez doktorantów i studentów

1. Za rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez studentów odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału, który działa w oparciu o przepisy Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim i Regulaminu Studiów Doktoranckich w Uniwersytecie Śląskim oraz innych aktów prawa uczelnianego obowiązujących dla danej sprawy.

2. Od decyzji Dziekana doktorantom i studentom przysługuje odwołanie do Rektora w oparciu o przepisy stosownego regulaminu studiów.
3. Doktoranci i studenci mają również prawo do korzystania z pomocy oferowanej przez organy Uczelni, w szczególności przez Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta oraz Centrum Obsługi Studentów.
4. Podczas organizowanych przez KZZJK i Kierownika studiów doktoranckich spotkań poświęconych kształceniu z doktorantami i studentami, porusza się kwestie rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków, a ewentualne wnioski KZZJK i Kierownik studiów doktoranckich przekazują Dziekanowi.

7. Monitorowanie obsługi administracyjnej doktorantów i studentów

1. Za zapewnianie właściwej obsługi administracyjnej doktorantów i studentów odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału we współpracy z Kierownikiem Dziekanatu.
2. WZJK co roku sporządza notatkę dotyczącą obsługi administracyjnej doktorantów i studentów, w której uwzględnia wyniki *ankiety oceny pracy obsługi administracyjnej doktorantów i studentów* oraz informacje przekazane przez doktorantów i studentów, podczas organizowanych przez KZZJK i Kierownika studiów doktoranckich spotkań poświęconych kształceniu. Notatkę przekazuje się Dziekanowi Wydziału i Kierownikowi Dziekanatu.
3. Dziekan i Kierownik Dziekanatu uwzględniają informacje przekazane przez WZJK przy podejmowaniu decyzji dotyczących doskonalenia obsługi administracyjnej doktorantów i studentów.

VII. Publikowanie informacji

1. Na stronie internetowej Wydziału zamieszcza się:
  - 1) Uchwałę Rady Wydziału wprowadzającą WSZJK;
  - 2) Składy WZJK, KZZJK, PZZJK oraz Rad Programowych
2. Dokumentację kierunku studiów ogłasza się na stronach internetowych Uniwersytetu za pośrednictwem informatora *Karty kierunku* w terminach określonych przez Senat Uczelni.
3. Sylabusy udostępniane są studentom przez nauczycieli akademickich za pośrednictwem systemu USOSweb. Nadzór nad wypełnianiem wymogów w tym zakresie sprawuje KZZJK, właściwy dla danego kierunku oraz Prodziekan ds. kształcenia i studentów.

4. Statystyczne zbiorcze opracowanie wyników ankiety oceny pracy nauczyciela akademickiego podawane jest do wiadomości społeczności akademickiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przez Biuro ds. Jakości Kształcenia. Opracowanie to nie może naruszać przepisów o ochronie danych osobowych.
5. *Ocena jakości kształcenia w Uniwersytecie Śląskim* za dany rok akademicki wraz z załącznikami w postaci sporządzonych przez poszczególne wydziały *raportów z oceny własnej w zakresie jakości kształcenia w roku akademickim*, po przyjęciu przez Senat Uniwersytetu Śląskiego publikowana jest na stronie internetowej Uczelni przez Biuro ds. Jakości Kształcenia.
6. Prace dyplomowe studentów wraz z recenzjami i pozostałą dokumentacją dotyczącą procesu dyplomowania przechowywane są w Archiwum Uniwersytetu Śląskiego. Wersje elektroniczne prac dyplomowych i recenzji przechowywane są dodatkowo w elektronicznym Archiwum Prac Dyplomowych.
7. Prace etapowe doktorantów i studentów (kolokwia, egzaminy pisemne, prace zaliczeniowe etc.) są przechowywane przez nauczycieli akademickich przeprowadzających weryfikację efektów kształcenia przez okres 1 roku od czasu przeprowadzonej weryfikacji. Doktoranci i studenci mają prawo wglądu do prac na zasadach określonych w odpowiednich regulaminach studiów.

VIII. Doskonalenie WSZJK

1. Raz w roku na posiedzeniu WZJK odbywa się dyskusja nt. działania WSZJK i ewentualnych sposobów jego udoskonalenia.
2. Przy opracowywaniu propozycji zmian uwzględnia się w szczególności:
  - 1) doświadczenia praktyczne z funkcjonowania WSZJK;
  - 2) zmiany w przepisach prawa;
  - 3) informacje przekazane przez nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów podczas organizowanych przez KZZJK i Kierownika studiów doktoranckich spotkań poświęconych kształceniu.
3. Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia przekazuje Dziekanowi projekt zmian w funkcjonowaniu WSZJK, który poddaje pod dyskusję na posiedzeniu Rady Wydziału.

IX. Ocena jakości kształcenia na Wydziale w roku akademickim

1. Po zakończeniu roku akademickiego Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia we współpracy z WZJK przygotowuje *Raport z oceny własnej Wydziału w zakresie jakości kształcenia w roku akademickim*, wykorzystując formularz opracowany przez UZJK i przedstawia go Dziekanowi Wydziału, który kieruje go na posiedzenie Rady Wydziału, odbywające się nie później niż w miesiącu styczniu roku kalendarzowego następującego po roku akademickim, którego dotyczy raport.
2. Po przyjęciu *Raportu z oceny własnej Wydziału w zakresie jakości kształcenia w roku akademickim* przez Radę Wydziału jest on przesyłany do Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia za pośrednictwem Biura ds. Jakości Kształcenia.

X. Podmioty WSZJK

1. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia

1. Podstawowym zadaniem WZJK jest dbanie o jak najwyższą jakość prowadzonego kształcenia oraz wspieranie działania osób odpowiedzialnych za organizację dydaktyki na Wydziale poprzez dostarczanie im informacji o problemach związanych z realizacją dydaktyki oraz przedstawianie propozycji doskonalących prowadzone kształcenie.
2. Członków WZJK powołuje Dziekan na daną kadencję, niezwłocznie po jej rozpoczęciu, z zachowaniem przepisów US 126 uwzględniających w strukturze WZJK Prodziekana ds. kształcenia i studentów oraz Kierownika studiów doktoranckich
3. Członkostwo w WZJK wygasa w trakcie kadencji w przypadku ustania instytucjonalnego związku danej osoby z Wydziałem lub takiej jego zmiany, która prowadzi do niespełniania warunków powołania.
4. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może odwołać członka WZJK w trakcie kadencji.
5. Przewodniczącym WZJK jest powołany przez Dziekana Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia.
6. Skład WZJK kończący kadencję pełni obowiązki do momentu powołania nowego składu.

2. Kierunkowe Zespoły Zapewniania Jakości Kształcenia

1. Podstawowym zadaniem KZZJK jest dbanie o jak najwyższą jakość prowadzonego kształcenia oraz wspieranie działania osób odpowiedzialnych za organizację dydaktyki na danym kierunku studiów poprzez dostarczanie im informacji o problemach związanych z realizacją dydaktyki oraz przedstawianie propozycji doskonalących prowadzone kształcenie (w szczególności zmian programu kształcenia).

2. Dziekan powołuje członków KZZJK i wskazuje przewodniczącego KZZJK na kadencję wg następujących zasad:
  - 1) skład zespołu powinien być tak dobrany, aby prace związane z danym kierunkiem i poziomem studiów mogły wykonywać osoby zaliczone do minimum kadrowego kierunku, poziomu i profilu studiów;
  - 2) na kierunku studiów międzywydziałowych do składu osobowego KZZJK powoływane są osoby reprezentujące poszczególne Wydziały;
  - 3) członkowie delegowani do KZZJK są rekomendowani przez WZJK;
  - 4) co najmniej jeden członek KZZJK na danym kierunku studiów oraz ZZJK SD jest rekomendowany spośród studentów tego kierunku i doktorantów przez MRSS oraz WRSD;
  - 5) członkostwo w KZZJK wygasa w trakcie kadencji w przypadku ustania instytucjonalnego związku danej osoby z Wydziałem lub znalezienia się jej poza minimum kadrowym danego kierunku studiów.
  - 6) Dziekan może odwołać członka KZZJK po zasięgnięciu opinii WZJK.
  - 7) Dziekan w trakcie trwania kadencji może, po zasięgnięciu opinii WZJK, rozszerzyć skład KZZJK o dodatkowych członków.

3. Zespoły Pomocnicze przy KZZJK

1. Składy Zespołów Pomocniczych są rekomendowane przez przewodniczących KZZJK we wniosku do Dziekana Wydziału.
2. Dziekan Wydziału powołuje i określa szczegółowy zakres zadań Zespołów Pomocniczych na podstawie wniosku KZZJK.
3. Zespoły Pomocnicze powoływane są do określonych zadań.

Spis załączników:

Załącznik 1. Protokół z analizy pracy dyplomowej i jej recenzji

Załącznik 2. Protokół z odbycia hospitacji zajęć dydaktycznych o charakterze doskonalącym

Załącznik 3. Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela akademickiego

Załącznik 4. Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktoranta

Protokół z analizy pracy dyplomowej i jej recenzji

Imię, nazwisko i numer albumu absolwenta	
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko promotora pracy dyplomowej	
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	
Rodzaj pracy dyplomowej	licencjacka/magisterska *
Czy recenzja promotora w części merytorycznej jest wnikliwa?	TAK/NIE*
Jeżeli nie, to jakie problemy zauważono?	
Czy recenzja recenzenta w części merytorycznej jest wnikliwa?	TAK/NIE*
Jeżeli nie, to jakie problemy zauważono?	
Czy praca dyplomowa jest poprawna pod względem formalnym?	TAK/NIE*
Jeżeli nie, to jakie problemy zauważono?	
Zalecenia dotyczące poprawy jakości <i>(opcjonalnie; wymagane w razie dostrzeżenia nieprawidłowości)</i>	
Inne uwagi i spostrzeżenia	

* Niepotrzebne skreślić

.....
Data i podpis osoby przeprowadzającej analizę

**Protokół z odbycia hospitacji zajęć dydaktycznych
o charakterze doskonalącym**

Kierunek, specjalność	
Poziom kształcenia	
Rok studiów/grupa	
Moduł/forma zajęć	
Osoba prowadząca zajęcia	
Osoba hospitująca (doktorant/asystent /inne)	
Data hospitacji	
Zdobyte umiejętności dydaktyczne	

..... podpis osoby hospitującej	..... data sporządzenia protokołu	..... podpis osoby prowadzącej zajęcia

Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela akademickiego

Nazwa i kod modułu, rodzaj zajęć	
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia	
Kierunek/specjalność/poziom/forma studiów; rok/semestr/grupa	
Data, godzina, sala odbywania zajęć	
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	
Temat hospitowanych zajęć	
Ocena:	
a) formy realizacji zajęć i kontaktu nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia z grupą	
b) zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	
c) przygotowania nauczyciela akademickiego do zajęć	
d) poprawności doboru metod dydaktycznych	
e) poprawności doboru materiałów dydaktycznych	
f) wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	

g) ogólna ocena zajęć wraz z uzasadnieniem <i>(wyróżniająca, pozytywna, zadowalająca, negatywna). Zalecane wskazanie mocnych i słabych stron hospitowanych zajęć.</i>	
h) zalecenia dotyczące poprawy jakości <i>(opcjonalnie; wymagane w razie dostrzeżenia nieprawidłowości)</i>	
i) inne uwagi i spostrzeżenia hospitującego	

.....
 Data i podpis osoby
 hospitującej

Zapoznałam/łem się z treścią protokołu z hospitacji:

- a. zgadzam się z jego treścią,
- b. nie zgadzam się z jego treścią

Mam uwagi do ocen wyrażonych w punktach (wymienić):

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 Data i podpis osoby
 hospitowanej

Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktoranta

Nazwa i kod modułu, rodzaj zajęć	
Imię i nazwisko doktoranta prowadzącego zajęcia	
Kierunek/specjalność/poziom/forma studiów; rok/semestr/grupa	
Data, godzina, sala odbywania zajęć	
Liczba studentów zapisanych na zajęcia/obecnych na zajęciach	
Temat hospitowanych zajęć	
Ocena:	
a) formy realizacji zajęć i kontaktu doktoranta prowadzącego zajęcia z grupą	
b) zgodności tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu/modułu zajęć	
c) przygotowania doktoranta do zajęć	
d) poprawności doboru metod dydaktycznych	
e) poprawności doboru materiałów dydaktycznych	
f) wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjnej, dostępu do aparatury itp.	

g) ogólna ocena zajęć wraz z uzasadnieniem <i>(wyróżniająca, pozytywna, zadowalająca, negatywna). Zalecane wskazanie mocnych i słabych stron hospitowanych zajęć.</i>	
h) zalecenia dotyczące poprawy jakości <i>(opcjonalnie; wymagane w razie dostrzeżenia nieprawidłowości)</i>	
i) inne uwagi i spostrzeżenia hospitującego	

.....
 Data i podpis osoby
 hospitującej

Zapoznałam/łem się z treścią protokołu z hospitacji:

- a. zgadzam się z jego treścią,
- b. nie zgadzam się z jego treścią

Mam uwagi do ocen wyrażonych w punktach (wymienić):

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 Data i podpis doktoranta